

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr LI/433/2024
Rady Gminy Wielgie
z dnia 15 marca 2024 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WIELGIEM ZA ROK 2023 WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ma obowiązek przedstawić Radzie Gminy sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok je poprzedzający.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem jest jednostką budżetową, realizującą zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw.

Ośrodek realizował zadania przy pomocy:

- 19 pracowników etatowych w tym: 1 kierownik, 1 główny księgowy, 1 księgowy, 1 starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator, 4 starszych specjalistów pracy socjalnej (pracownicy socjalni), 1 referent ds. kadr i płac, 2 referentów, 2 inspektorów, 1 inspektor ds. wspierania rodziny, 1 asystent rodziny, 2 opiekunki (oprócz świadczenia usług opiekuńczych, oddelegowane zostały również do pracy w ramach programów: „Opieka wytnieniowa” – edycja 2023 i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023), 1 kierowca, 1 asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023).
- 27 pracowników zatrudnionych w ramach umów zlecenie: 4 osoby - obsługa GOPS, 18 osób – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 5 osób – z programów: „Opieka wytnieniowa” – edycja 2023 i „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 (w tym 1 osoba świadcząca również usługi opiekuńcze poza programami).
- 14 podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą: 6 podmiotów – obsługa GOPS, 4 podmioty - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 2 podmioty – schronienie, 2 podmioty – działania psychologiczne i terapeutyczne.

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania ustawowe, mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej GOPS

realizuje zadania własne i zlecone Gminie Wielgie oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej. Ponadto, ośrodek wykonuje zadania przekazane przez Wójta Gminy Wielgie w zakresie m.in. świadczeń rodzinnych i wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Do zadań działalności Ośrodka należy w szczególności:

1. Udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej.
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej.
4. Rozwijanie nowych form pomocy.
5. Aktywizacja i integracja lokalna.
6. Organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.
7. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pielęgnacyjnych.
8. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ich realizacja na podstawie ustawy oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników.
9. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.
10. Wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej.
11. Prowadzenie spraw związanych z przemocą domową oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.
12. Ustalanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.
13. Prowadzenie spraw w zakresie przyznawania stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym i zasiłków szkolnych, związanych ze zdarzeniem losowym.
14. Wydawanie Kart Dużej Rodziny.
15. Wspieranie osób z niepełnosprawnością, dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i wsparcie osób starszych.
16. Wsparcie rodzin w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
17. Realizacja innych zadań wynikających z programów rządowych oraz podpisanych porozumień i umów.
18. W 2023 r. dodatkowo GOPS realizował zadania z 2022 r. mające na celu wsparcie gospodarstw domowych w obecnej sytuacji gospodarczej i ekonomicznej państwa tj. dodatek węglowy, dodatek elektryczny.
19. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

20. Wydawanie zaświadczeń do uzyskania dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska („Czyste powietrze”).

II. Pomoc środowiskowa

Pomoc środowiskowa realizowana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z wyjątkiem zasiłków celowych z tytułu zdarzeń losowych lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy dla cudzoziemców w 2023 r. przysługiwała:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł,
- osobie w rodzinie, której dochód nie przekracza kwoty 600,00 zł.

Przy przyznawaniu świadczeń przez pracowników socjalnych, oprócz spełnienia kryterium dochodowego musi wystąpić jednocześnie co najmniej jeden z powodów, np. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc domowa, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa.

W roku 2023 różnymi formami pomocy objęto 308 rodzin z liczbą osób w rodzinach - 971. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było bezrobocie – 169 rodzin, w tym długotrwałe bezrobocie, ubóstwo – 136 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 130 rodzin.

Kolejnymi przyczynami były: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym potrzeba ochrony wielodzietności), alkoholizm, zdarzenie losowe, bezdomność, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, przemoc domowa.

Działania pracowników socjalnych prowadzone były w 3 obszarach tj. przyznawania świadczeń pieniężnych, pomocy pozamaterialnej, działań środowiskowych.

2.1. Świadczenia pieniężne

Podstawą przyznania świadczeń jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2023 roku w celu przyznania pomocy przeprowadzono 701 wywiadów środowiskowych.

Zasilek stały - przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku stałego otrzymały 54 osoby.

Zasilek okresowy – przyznawany jest w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność. Z tej formy pomocy skorzystało 131 rodzin, w tym 2 osoby, które opuściły zakład karny.

Zasilek celowy i specjalny zasiłek celowy – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, na zakup żywności, ogrzewania, w tym opału. Pomoc ogółem otrzymały 42 rodziny, w tym 11 rodzin specjalny zasiłek celowy.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wsparciem w formie zasiłku celowego objęta została 1 osoba, mająca trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

W 2023 r. nie wypłacono zasiłku celowego na pokrycie kosztów zakupu biletu kredytowego.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” – z tej formy wsparcia skorzystało 191 rodzin, w tym 2 osoby po zwolnieniu z zakładu karnego. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia tj. 1200,00 zł (600,00 x 200%) dla osoby w rodzinie i 1552,00 zł (776,00 x 200%) dla osoby samotnie gospodarującej.

Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – tę formę wsparcia otrzymały 2 rodziny.

2.2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni GOPS w Wielkiem podejmowali działania w zakresie pracy socjalnej i udzielali różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego.

Praca socjalna - do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów i wnioskowaniem o świadczenia należy również praca socjalna, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W 2023 r. pracą socjalną objęto 270 rodzin. Zawarto 10 kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi. Głównym celem podpisanych kontraktów

socjalnych było m.in. przyjęcie przez osobę bezrobotną aktywnej postawy w pokonywaniu życiowych trudności.

W tym miejscu należy wskazać na Organizowanie Społeczności Lokalnej (OSL). To model środowiskowej pracy socjalnej pozwalający w praktyce, systemowo podejmować działania aktywizujące i usamodzielniające, pomagające osobom wykluczonym i całym społecznościom na nowo włączyć się do życia społecznego. Model zakłada, że sama pomoc finansowa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej jest niewystarczająca, a poprawienie ich kompetencji jest możliwe w drodze aktywizacji potencjału własnego mieszkańców danej społeczności lokalnej.

Posiłek – wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Z pomocy w formie „gorącego posiłku” w szkołach/przedszkolach skorzystało 230 dzieci. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia tj. 1200,00 zł/os. w rodzinie (600,00 x 200%).

Usługi opiekuńcze – realizowane w miejscu zamieszkania. Tą formą pomocy w roku sprawozdawczym objęto 7 osób. W 2023 r. GOPS realizował Program „Opieka 75+” – edycja 2023, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Z programu skorzystały 4 osoby objęte usługami opiekuńczymi.

W tym miejscu należy również zaznaczyć, że w 2023 r. GOPS Wielgie przystąpił do *Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023*. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Z programu skorzystało 7 osób opiekujących się dorosłymi osobami niepełnosprawnymi.

Kolejnym programem, do którego przystąpił GOPS Wielgie był *Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023*. Jego celem było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Z programu skorzystało 11 dorosłych osób niepełnosprawnych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomocą objęto 16 osób. GOPS realizuje te usługi tylko pod względem merytorycznym tj. przeprowadza wywiad środowiskowy, ustala odpłatność, wydaje decyzję administracyjną. W 2023 r. wykonanie tego zadania zlecono podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą i osobom fizycznym,

zatrudnianym w ramach umowy zlecenie.

Schronienie – w 2023 r. pomoc w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych otrzymały 3 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (1 osoba początkowo skierowana została do schroniska dla osób bezdomnych bez usług, ale ze względu na jej stan zdrowia została przeniesiona do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi).

Poradnictwo indywidualne – w roku sprawozdawczym organizowano poradnictwo psychologiczne oraz udzielano specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin. Świadczenia te realizowane były przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Psycholog/terapeuta uzależnień z Ośrodka Terapii Uzależnień Mokowo przeprowadził 113 konsultacji, z tego 112 indywidualnych i 1 rodzinną. W m-cu III/2023 odbyły się dodatkowo 2 godziny w ramach grup wsparcia. Na terenie gminy działają 3 Punkty Konsultacyjne prowadzone przez Certyfikowanego Psychoterapeutę Poznawczo-Behawioralnego, Instruktora Psychoterapii Uzależnień (1 punkt w Szkole Podstawowej w Wielgiem, 1 punkt w Szkole Podstawowej w Czarnem i 1 punkt w budynku pod adresem Zaduszniki 10). W ciągu całego 2023 r. w Punktach Konsultacyjnych udzielono łącznie 633 porady (w tym 55 telefonicznie bądź online). Zapewniano również pomoc prawną, która była realizowana przez pracownika GOPS (inspektor do spraw wspierania rodziny). W 2023 r. inspektor do spraw wspierania rodziny udzielił 37 tego typu porad (formułował również wnioski do sądów i innych instytucji).

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt konsultacyjny, odbywają się mitingi AA (GOPS Wielgie częściowo refunduje to działanie). W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w ramach działalności stowarzyszenia wsparciem objętych zostało 16 osób uzależnionych, 7 osób współuzależnionych i 2 osoby DDA (Dorośle Dziecko Alkoholika). Udzielono również 149 konsultacji.

Prace społecznie użyteczne – program prace społecznie użyteczne skierowany jest dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Przeciwdziała on wykluczeniu społecznemu. Głównym jego efektem jest czasowa aktywizacja zawodowa bezrobotnych (40 godz. w miesiącu). W 2023 r. zgodnie z Porozumieniem podpisanym z Powiatowym Urzędem Pracy w Lipnie do prac społecznie użytecznych z terenu gminy Wielgie skierowanych zostało 15 osób. Prace społecznie użyteczne rozpoczęły się 01.04.2023 r. i trwały do 31.10.2023 r. czyli 7 miesięcy. W czasie trwania prac, niektóre osoby m.in.

przechodziły na staż bądź do innej pracy (1 osoba – powody osobiste, 4 osoby – staż, 1 osoba – umowa o pracę). Osoby takie zastępowane były wówczas innymi osobami bezrobotnymi, aby ilość osób w ramach prac społecznie użytecznych zawsze wynosiła 15.

III. Pomoc instytucjonalna

3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2023 r. z tej formy pomocy korzystało 8 osób umieszczonych w poszczególnych domach pomocy.

IV. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, stypendia szkolne o charakterze socjalnym, dodatki mieszkaniowe, dodatek węglowy, dodatek elektryczny

4.1. Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenie wychowawcze, świadczenia z ustawy „Za życiem”

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje **tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę"**. Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Świadczenia rodzinne:

- zasiłek rodzinny – wypłacono 7393 świadczenia,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 21 świadczeń,
- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka – wypłacono 150 świadczeń,

- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacono 80 świadczeń,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – wypłacono 826 świadczeń,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – wypłacono 1308 świadczeń,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – wypłacono 431 świadczeń,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono 1429 świadczeń,
- zasiłek pielęgnacyjny – wypłacono 3623 świadczenia,
- świadczenie pielęgnacyjne – wypłacono 1136 świadczeń,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wypłacono 180 świadczeń,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 42 świadczenia,
- świadczenie rodzicielskie – wypłacono 232 świadczenia,
- zasiłek dla opiekunów – wypłacono 28 świadczeń,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – wypłacono 1203 świadczenia,
- świadczenie wychowawcze – wypłacono 16 świadczeń dla 3 rodzin,
- świadczenie z ustawy „Za życiem” – wypłacono 1 świadczenie.

4.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników – świadczenie z funduszu alimentacyjnego pobrało 31 rodzin (stan na dzień 31.12.2023 r.) - 629 świadczeń.

Od 01.10.2023 r. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 1209,00 zł. Wcześniej obowiązywało kryterium w wysokości 900,00 zł. Zgodnie z przepisami kryterium dochodowe podlega co 3 lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji.

4.3. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym – w I półroczu 2023 r. stypendium otrzymało 170 uczniów, zaś w II półroczu 161 uczniów. Aby świadczenie mogło być przyznane miesięczna wysokość dochodu w rodzinie ucznia nie może przekroczyć kryterium dochodowego, tj. kwoty 600,00 zł na osobę. W 2023 r. zasiłek szkolny otrzymało 9 uczniów (niezależny od dochodu – zdarzenie losowe).

4.4. Dodatki mieszkaniowe – wypłacono dla 10 rodzin.

4.5. Dodatek węglowy – wypłacono dla 3 gospodarstw domowych.

4.6. Dodatek elektryczny – przyjmowanie wniosków o wypłatę dodatku elektrycznego rozpoczęto 01.12.2022 r. Wnioski można było składać do 01.02.2023 r. W 2023 r. wypłacono 23 dodatki elektryczne.

V. Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej

5.1. Asysta rodzinna

Jednym z narzędzi w zakresie wspierania rodziny jest pomoc asystenta rodziny. Celem wsparcia jest współpraca z rodziną, aby w przyszłości potrafiła ona samodzielnie pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny jest to osoba towarzysząca komuś, współobecna, pomagająca, będąca w pogotowiu. Towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Ponadto wprowadzenie asystenta rodziny ma na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku lub powrotu do domu rodzinnego z pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym zatrudniony był 1 asystent rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowym.

Praca asystenta rodziny w systemie zadaniowym zdecydowanie wpływa na polepszenie szeroko pojętej pomocy rodzinie, gdyż współpracuje z rodziną o różnych porach dnia.

Wsparciem asystenta w 2023 roku objętych było **13 rodzin**.

Rola asystenta rodziny w Ośrodku polegała na:

- 1) aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które mają problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę,
- 2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych,
- 3) wspieraniu aktywności społecznej rodziny, motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 4) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- 5) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 6) pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,
- 7) pomocy w rozwiązywaniu problemów i konfliktów rodzinnych,
- 8) wzmacnianiu kompetencji rodziców,
- 9) stałej współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

5.2. Sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny

Rodzinna piecza zastępcza

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Ośrodek w tym zakresie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie. Do najważniejszych zadań ośrodka należało:

- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wielgie umieszczonych jest **12 dzieci** w tym: **3 dzieci** w rodzinach spokrewnionych, **6 dzieci** w rodzinnym domu dziecka, **2 dzieci** w zawodowej rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i **1 dziecko** w niezawodowej rodzinie zastępczej (umieszczone w 2023 r.).

Koszt umieszczenia dzieci w pieczy rodzinnej w 2023 roku wyniósł – 107 484,55 zł – budżet gminy.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2023 r. przebywało **4 dzieci** z terenu gminy Wielgie.

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- współpracę z kuratorami sądowymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo -wychowawczej na terenie powiatu lipnowskiego.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których umieszczeni są małoletni:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zakątek” w Lipnie - **1 dziecko**,
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie - **2 dzieci**,
- 3) Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wielgiem (87-645 Zbójno) – **1 dziecko**.

Koszt umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 roku wyniósł – 136 771,12 zł – budżet gminy.

Łącznie w pieczy zastępczej w 2023 r. umieszczone zostało 1 dziecko (w niezawodowej rodzinie zastępczej).

5.3. Przemoc domowa

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (wcześniej przemocy w rodzinie) jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami zaszła potrzeba dostosowania się do obowiązujących wymagań i zmiany przepisów prawa, dlatego też Wójt Gminy Wielgie powołał nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem. Funkcjonuje on nadal w liczbie 10 członków – przedstawicieli różnych instytucji. Osoby wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Podczas spotkań grup roboczych zwanych teraz grupami diagnostyczno-pomocowymi, zapewniają skuteczne reagowanie na problem. Zespół przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

W 2023 r. podejmowane były działania w rodzinach zagrożonych przemocą, mające na celu jej przeciwdziałanie poprzez np. pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, pomoc pedagogów szkolnych, policji, kuratorów, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkty konsultacji psychologicznej i terapeutycznej, pomoc prawną inspektora do spraw wspierania rodziny, wsparcie ośrodków zdrowia.

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr XXXIX/348/2022 z dnia 29.12.2022 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wielgie na lata 2023-2028. Jednak Program ten musi zostać dostosowany do wymagań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.), w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizowania jej negatywnych następstw w życiu społeczeństwa lokalnego.

W 2023 r. na terenie gminy Wielgie założonych zostało **15 formularzy „Niebieska Karta”**, z tego 12 przez Policję i 3 przez GOPS. We wszystkich przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni. Liczba rodzin objętych czynną procedurą „Niebieskie Karty” (2022-2023) wyniosła 16 (łącznie 65 osób w rodzinach). Opracowano 15 indywidualnych planów pomocy. W 2023 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (raz na kwartał). Również w danym roku powołano 15 grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych, łącznie 26 spotkań (wg potrzeb). W badanym roku zakończonych zostało 9 procedur „Niebieskie Karty”. Czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na 2024 r. jest 7.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku (MOPR Włocławek). W Specjalistycznym Ośrodku tymczasowo od 27 marca 2023 r. przebywa matka

z małym dzieckiem (objęta indywidualnym planem pomocy) – mieszkanka gminy Wielgie (cudzoziemka).

5.4. Uzależnienia

W 2023 r. przez GOPS Wielgie realizowany był „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2023”, określający lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Na terenie gminy działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem. Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem wynika, że w 2023 r. do Gminnej Komisji wpłynęło 31 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym lub przeprowadzenie rozmów, dotyczących uzależnienia. Odbyło się 14 spotkań GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin (9 komisji, 3 spotkania komisji dotyczyły wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz 2 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia). Przeprowadzono 53 rozmowy z osobami z problemem alkoholowym lub członkami ich rodzin. Komisja skierowała 6 wniosków do dwóch biegłych: psychologa i psychiatry o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania formy leczenia. W danym roku skierowano do Sądu 1 wniosek na leczenie odwykowe. 2 osoby poddały się zabiegowi p/alkoholowemu.

W 2023 r. przyjęto nowy „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2024”.

5.5. Diagnoza problemów społecznych

Problem społeczny to zjawisko, które dla większej lub znacznej części pewnej zbiorowości, stanowi fakt uciążliwy oraz wymagający przeciwdziałania. W 2022 r. na zlecenie GOPS Wielgie opracowana została „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”. Raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę do efektywnego funkcjonowania państwa, bądź nawet uniemożliwiają realizację celów społecznych. Dlatego też, tak ważne jest zmniejszanie występujących zjawisk problemowych. Z obserwacji pracowników GOPS Wielgie wynika, że w roku 2023 przedstawione zjawiska nie uległy zmniejszeniu.

VI. Sprawozdanie finansowe z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem w 2023 roku

Wydatki z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem

Plan budżetu na 2023 r. 11 323 842,73 zł

Wykonanie budżetu na 2023 r. 11 036 815,12 zł

z tego:

- środki na realizację zadań zleconych – 7 049 903,85 zł
- środki na realizację zadań własnych – 3 986 911,27 zł.

Dział 852 - Pomoc społeczna - wykonanie wydatków 3 778 729,70 zł.

Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

Ogółem wydatki w 2023 r. w kwocie 316 016,31 zł.

Opłacono koszty pobytu w Domach Pomocy Społecznej za 8 osób.

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Ogółem wydatki w 2023 r. w kwocie 27 601,91 zł

Plan dotacji	-	27 630,00 zł
Wpływ dotacji	-	27 630,00 zł
Wykonanie wydatków	-	27 601,91 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 27 601,91 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenie zdrowotne za 53 osoby pobierające zasiłek stały.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 28,09 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 545 504,12 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty zasiłków okresowych i celowych.

Plan dotacji	-	550 975,00 zł
Wpływ dotacji	-	550 902,00 zł
Wykonanie wydatków	-	545 504,12 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 527 454,12 zł.

Środki własne 18 050,00 zł.

W roku 2023 r. wypłacono 1024 zasiłki okresowe dla 131 rodzin na kwotę 527 454,12 zł. Wydatki na wypłatę zasiłków okresowych w całości zostały pokryte z dotacji z budżetu państwa.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 23 447,88 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Kwota 18 050,00 zł wydatkowana ze środków własnych dotyczyła wypłaty 76 zasiłków celowych dla 42 rodzin.

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe

Ogółem wydatki w 2023 r. w kwocie 50 641,05 zł.

Wypłacono dodatki mieszkaniowe dla 10 rodzin. Wydatki na ten cel w 100% ze środków własnych gminy wyniosły ogółem 30 936,92 zł.

Pozostała kwota 19 704,13 zł to wydatki dotyczące płac, pochodnych i wydatków rzeczowych.

Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 312 809,28 zł.

Plan dotacji - 317 218,00 zł

Wpływ dotacji - 315 013,00 zł

Wykonanie wydatków ogółem - 312 809,28 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 312 809,28 zł.

W roku 2023 r. ze środków budżetu państwa wypłacono 529 zasiłków stałych dla 54 osób.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 2 203,72 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85219- Ośrodki Pomocy Społecznej

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 1 287 249,76 zł.

Wydatki związane z funkcjonowaniem GOPS wynosiły 1 146 938,83 zł, w tym z dotacji 146 345,00 zł.

Plan dotacji - 146 345,00 zł

Wpływ dotacji - 146 345,00 zł

Wykonanie wydatków -1 146 938,83 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 146 345,00 zł.

Środki własne 1 000 593,83 zł.

Wydatki dotyczyły płac, pochodnych, obsługi prawne, w zakresie RODO, bhp i ppoż oraz wydatków rzeczowych np.: zakupu materiałów biurowych, środków czystości, delegacji służbowych, uregulowania rachunków za obsługę programów komputerowych, przedłużenia licencji i przekazania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Wydatki dotyczące wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki na podstawie art. 18 Ustawy o pomocy społecznej i kosztów obsługi tego zadania wyniosły 140 310,93 zł, w tym z dotacji 12 400,00 zł.

Plan dotacji	-	127 912,00 zł
Wpływ dotacji	-	127 912,00 zł
Wykonanie wydatków	-	140 310,93 zł
Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 127 910,93 zł.		
Środki własne		12 400,00 zł.

Na wypłatę wynagrodzenia wydatkowano 138 420,62 zł (126 020,62 zł pokryto z dotacji, a 12 400,00 zł ze środków własnych). Koszty obsługi tego zadania wyniosły 1 890,31 zł i w całości pokryte zostały z dotacji.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1,07 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 628 312,56 zł.

Wydatki związane z zatrudnieniem opiekunek i świadczeniem usług opiekuńczych dla 7 podopiecznych wyniosły 178 111,46 zł a odpłatność za świadczenie tych usług 18 340,78 zł. Wydatki dofinansowane zostały z dotacji z budżetu państwa w kwocie 21 348,60 zł, w ramach realizacji przez gminę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w oparciu o założenia wynikające z Programu „Opieka 75+”- edycja 2023.

Plan dotacji	-	21 363,00 zł
Wpływ dotacji	-	29 196,00 zł
Wykonanie wydatków	-	178 111,46 zł
Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 21 348,60 zł.		
Środki własne		156 762,86 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 7 847,40 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Wydatki dotyczące specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 16 osób z zaburzeniami psychicznymi wyniosły 450 201,10 zł (dotacja z budżetu państwa), a odpłatność za świadczenie tych usług 4 187,14 zł.

Plan dotacji	-	467 908,00 zł
Wpływ dotacji	-	467 908,00 zł
Wykonanie wydatków	-	450 201,10 zł
Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 450 201,10 zł.		

Wydatki dotyczyły specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 16 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 17 706,90 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

Ogółem wydatki poniesione w 2023 r. wyniosły 429 947,00 zł.

Plan dotacji	-	353 700,00 zł
Wpływ dotacji	-	353 700,00 zł

Wykonanie wydatków - 429 947,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 343 957,60 zł.

Środki własne 85 989,40 zł.

W 2023 roku wydatki dotyczące świadczeń społecznych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023 wyniosły 429 947,00 zł, w tym z dotacji 343 957,60 zł.

Ogółem środki wydatkowane w 2023 r. dotyczyły:

- dożywiania dla dzieci w szkole	- 202 322,00 zł
w tym: z dotacji celowej	- 161 857,60 zł
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	- 227 625,00 zł
w tym: z dotacji celowej	- 182 100,00 zł

Niewykorzystana dotacja w kwocie 9 742,40 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Ogółem wydatki 2023 r. wyniosły 180 647,71 zł.

Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń za prace społecznie użyteczne wyniosły łącznie 16 874,80 zł (w ciągu roku wypłacono świadczenia na kwotę 42 166,00 zł, z czego Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie dokonał refundacji na kwotę 25 291,20 zł za 15 skierowanych osób).

W rozdziale tym z własnych środków opłacono koszty pobytu 3 osób w schroniskach dla bezdomnych na kwotę 33 592,43 zł.

Wydatki dotyczyły też płac, pochodnych, wydatków rzeczowych oraz pokrycia kosztów związanych z pracami społecznie – użytecznymi.

W rozdziale tym w związku z realizacją projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” wydatkowano również kwotę 6 882,62 zł. Wydatki dotyczyły comiesięcznego dostępu do systemu SIDLY oraz kosztów obsługi projektu. Wydatki współfinansowane zostały w kwocie 5 948,12 zł ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, natomiast 934,50 zł stanowił finansowy wkład własny.

Plan	- 5 975,69 zł
Wpływ środków	- 5 975,69 zł
Wykonanie wydatków	- 6 882,62 zł

Ze środków otrzymanych wydatkowano kwotę 5 948,12 zł.

Środki własne 934,50 zł.

Niewykorzystane środki w kwocie 27,57 zł zwrócono do ROPS Toruń.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - wykonanie wydatków 36 020,46 zł.

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 36 020,46 zł.

W rozdziale tym w 2023 r. poniesiono wydatki związane z wypłatą dodatków dla gospodarstw domowych mających na celu wsparcie potrzeb grzewczych.

Z dotacji wypłacono 3 dodatki węglowe

Plan dotacji	-	18 360,00 zł
Wpływ dotacji	-	18 360,00 zł
Wykonanie wydatków	-	9 000,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 9 000,00 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 9 360,00 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Z dotacji wypłacono 23 dodatki elektryczne na kwotę 26 500,00 zł. Pozostałe wydatki w kwocie 520,46 zł to koszty obsługi wypłaty tych dodatków.

Plan dotacji	-	28 050,00 zł
Wpływ dotacji	-	28 050,00 zł
Wykonanie wydatków	-	27 020,46 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 27 020,46 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1 029,54 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Dział 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza - wykonanie wydatków 176 152,56 zł.

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 175 252,70 zł.

Wydatki dotyczyły udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. stypendia szkolne i zasiłki szkolne.

Plan dotacji	-	250 000,00 zł
Wpływ dotacji	-	250 000,00 zł
Wykonanie wydatków	-	171 607,10 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 137 285,68 zł.

Środki własne 34 321,42 zł.

Stypendia szkolne dla 331 uczniów wypłacono w kwocie 166 027,10 zł, z czego 132 821,68 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa, a 33 205,42 zł pokryto z własnych środków.

Zasiłki szkolne dla 9 uczniów wypłacono w kwocie 5 580,00 zł z czego 4 464,00 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa, a 1 116,00 zł pokryto z własnych środków.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 112 714,32 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

W rozdziale tym poniesiono również wydatki w kwocie 3 645,60 zł na wypłatę stypendiów szkolnych dla obywateli Ukrainy.

Plan	-	8 646,00 zł
Wpływ środków	-	8 646,00 zł
Wykonanie wydatków	-	3 645,60 zł

Ze środków otrzymanych wydatkowano kwotę 3 645,60 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 5 000,40 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85418 – Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznej

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 899,86 zł.

Wydatki dotyczyły szkolenia i działalności zespołu interdyscyplinarnego.

Dział 855 – Rodzina - wykonanie wydatków 6 853 780,57 zł.

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 6 279 359,63 zł.

W rozdziale tym w 2023 r. poniesiono wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz z wypłatą świadczeń wychowawczych.

Świadczenia rodzinne wypłacono w kwocie 4 997 751,63 zł, świadczenie rodzicielskie w kwocie 205 071,50 zł, natomiast zasiłek dla opiekuna w kwocie 16 329,70 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w kwocie 212 679,29 zł, a świadczenie za życiem w kwocie 4 000,00 zł. Uregulowano składkę ZUS i KRUS w kwocie 611 808,74 zł.

Pozostałe wydatki dotyczące płac, pochodnych i wydatków rzeczowych 222 265,44 zł, z czego 181 239,31 zł pokryto z dotacji, a 41 026,13 zł ze środków własnych.

Plan dotacji	-	6 229 000,00 zł
Wpływ dotacji	-	6 229 000,00 zł
Wykonanie wydatków	-	6 269 906,30 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie – 6 228 880,17 zł.

Środki własne 41 026,13 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 119,83 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Wydatki w kwocie 9 453,33 zł dotyczyły wypłaty świadczeń wychowawczych. Na wypłatę świadczeń wydatkowano 6 586,05 zł (całość pokryta z dotacji), natomiast na koszty obsługi wypłaty tych świadczeń 2 867,28 zł, z czego 1 998,90 zł pokryto z dotacji, a 868,38 zł pokryto ze środków własnych.

Plan dotacji	-	8 587,00 zł
Wpływ dotacji	-	8 587,00 zł
Wykonanie wydatków	-	9 453,33 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 8 584,95 zł.

Środki własne 868,38 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 2,05 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 2 685,00 zł.

Wydatki związane były z wydawaniem nowych Kart Dużej Rodziny oraz ich duplikatów.

Plan dotacji - 2 901,00 zł

Wpływ dotacji - 2 901,00 zł

Wykonanie wydatków - 2 685,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 2 685,00 zł.

W 2023 r wydano 218 Kart Dużej Rodziny.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 216,00 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85504 – Wsparcie Rodziny

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 329 929,06 zł.

Wydatki dotyczyły:

– wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla asystenta rodziny w 2023 r., które wyniosło ogółem 85 673,39 zł,

– opłat za pobyt 16 dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, które wyniosły ogółem 244 255,67 zł.

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 231 641,70 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna.

Plan dotacji - 233 059,00 zł

Wpływ dotacji - 233 059,00 zł

Wykonanie wydatków - 231 641,70 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 231 641,70 zł

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 107 osób pobierających świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1 417,30 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85595 – Pozostała działalność

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 10 165,18 zł.

Wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy.

Plan - 10 183,00 zł

Wpływ środków - 10 183,00 zł

Wykonanie wydatków - 10 165,18 zł

Ze środków otrzymanych wydatkowano kwotę 10 165,18 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy (9 886,00 zł) i kosztów obsługi tych świadczeń (279,18 zł).

Niewykorzystana dotacja w kwocie 17,82 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - wykonanie wydatków
16 160,00 zł.

Rozdział 75495 – Pozostała działalność

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 16 160,00 zł.

Wydatki związane z wypłatą świadczeń pieniężnych na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Plan	-	16 192,00 zł
Wpływ środków	-	16 192,00 zł
Wykonanie wydatków	-	16 160,00 zł

Ze środków otrzymanych wydatkowano kwotę 16 160,00 zł.

Wydatki dotyczące wypłaty świadczeń pieniężnych na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy wyniosły 15 840,00 zł, a kosztów obsługi tego świadczenia 320,00 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 32,00 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Dział 851 - Ochrona zdrowia - wykonanie wydatków 175 971,83 zł.

W dziale tym wydatki ponoszone były w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wielgie.

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 49 173,99 zł.

Wydatki na realizację założeń programu dot. przeciwdziałania narkomanii.

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Ogółem wydatki w 2023 r. wyniosły 126 797,84 zł.

Wydatki na realizację założeń programu dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wpływy za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 118 088,03 zł.
Podatek od „małpek” wyniósł 26 612,37 zł.

Dochody z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem

1. 85228 § 0830	- zwrot za specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	4 187,14 zł
2. 85502 § 0970	- zwrot zaliczki alimentacyjnej (od komornika)	-	1 912,85 zł

3.	85502 § 0980	- zwrot funduszu alimentacyjnego (od komornika) dochód b. państwa	-	46 784,33 zł
4.	85502 § 0920	- odsetki od funduszu alimentacyjnego (od komornika)	-	65 107,00 zł
5.	85502 § 0940	- zwrot niesłusznie pobranych świadczeń rodzinnych z lat ubiegłych	-	6 362,81 zł
6.	85502 § 0920	- odsetki od niesłusznie pobranych i zwróconych świadczeń rodzinnych	-	1 375,67 zł
7.	85501 § 0920	- odsetki od niesłusznie pobranych i zwróconych świadczeń wychowawczych	-	2 075,32 zł
8.	85501 § 0940	- zwrot niesłusznie pobranych świadczeń wychowawczych z lat ubiegłych	-	6 209,34 zł
9.	85503 § 0830	- zwrot za Kartę Dużej Rodziny	-	37,00 zł
10.	85216 § 0940	- zwrot niesłusznie pobranych świadczeń rodzinnych z lat ubiegłych	-	3 198,34 zł
11.	85228 § 0830	- opłaty za świadczenie usług opiekuńczych	-	18 340,78 zł
12.	85219 § 0970	- wynagrodzenia płatników za pobór podatków od swoich pracowników	-	630,00 zł
13.	75814 § 0920	- kapitalizacja odsetek	-	7 324,78 zł

Pozyskane środki przez GOPS Wielgie z Funduszu Solidarnościowego

W 2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgim realizowano zadania w ramach resortowych Programów: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023 oraz „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023.

W ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023 usługi asystencji osobistej świadczone były przez 8 asystentów osób niepełnosprawnych dla 11 osób z niepełnosprawnościami.

Pozyskane środki 108 519,84 zł

Wykonanie 98 486,92 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 10 032,92 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 98 486,92 zł, z czego 96 772,59 zł to koszty świadczonych usług, a 1 714,33 zł to koszty obsługi Programu.

W ramach Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 usługi opieki wytchnieniowej świadczone były dla 7 osób.

Pozyskane środki 74 623,00 zł

Wykonanie 49 045,55 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 25 577,45 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 49 045,55 zł, z czego 48 246,00 zł to koszty świadczonych usług, a 799,55 zł to koszty obsługi Programu.

W roku 2023 oszczędnie i racjonalnie gospodarowano środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań GOPS w Wielgiem.

W roku 2023 GOPS w Wielgiem napisał wniosek o utworzenie żłobka na 24 miejsca dla dzieci. Na skutek przyjęcia wniosku Gmina Wielgie podpisała umowę na budowę obiektu i otrzymała dofinansowanie w kwocie 976 812,02 zł oraz środki na 36 miesięcy funkcjonowania żłobka w kwocie 723 168,00 zł. Fundusze pochodzą z Krajowego Planu Odbudowy.

Podsumowanie

Pomimo podejmowania różnych działań na terenie Gminy Wielgie, w dalszym ciągu występuje wysoka liczba rodzin wymagających wsparcia. Niepokojący jest fakt, że nadal na wysokim poziomie znajduje się liczba osób długotrwale bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Wypłata świadczeń pieniężnych nie rozwiązuje problemów tych rodzin, albowiem wymagają one szerszych, wieloaspektowych działań, przede wszystkim aktywizujących, kształtujących umiejętności wypełniania ról społecznych i poruszania się po rynku pracy.

Wykaz potrzeb i planowanych działań na rok 2024:

1. Doskonalenie i wdrażanie pracy socjalnej oraz realizacja i opracowywanie projektów socjalnych.
 2. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej pomocy poprzez inicjowanie różnych form wsparcia, realizowanych w środowisku oraz w formie pomocy instytucjonalnej.
 3. Podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz osób starszych m.in. współpraca z innymi podmiotami, w celu zapewnienia miejsc w dziennych domach pomocy.
 4. Podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na realizację zadań ośrodka.
- Wdrażanie ogłaszanych przez ministerstwo oraz instytucje dysponujące środkami unijnymi programów wsparcia.

5. Kontynuacja pracy metodą Organizowania Społeczności Lokalnej. Podwyższanie standardów pomocy społecznej.
6. Tworzenie nowych form i ośrodków wsparcia, w szczególności mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie Gminy Wielgie. Działanie wynika z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).
7. Rozwijanie i rozszerzanie niepieniężnych form pomocy.
8. Na rok 2024 zaplanowano ocenę funkcjonowania w Ośrodku kontroli zarządczej i ocenę ryzyka.
9. Wdrażanie programów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych.
10. Realizacja zadań wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 w zakresie dotyczącym Ośrodka.
11. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030.
12. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025.
13. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2024.
14. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Lipnie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego, o szkoleniach oraz realizacji programów aktywizacji i informacji, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.
15. Podejmowanie działań zmierzających do utworzenia na terenie Gminy Wielgie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych we współpracy z sektorem prywatnym.
16. Kontynuacja podjętych w 2023 r. działań zmierzających do utworzenia na terenie Gminy Wielgie żłobka dla 24 dzieci (rozpoczęcie budowy w m-cu lipcu 2024 r.).
17. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Wdrożenie programu osłonowego, dotyczącego dożywiania.
18. Realizacja zadań wynikających z programów rządowych, w celu ochrony poziomu życia oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
19. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
20. Przystąpienie do Programu „Asystent Rodziny w 2024 r.”
21. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024.

22. Realizacja Programu „Opieka wychowawcza” – edycja 2024.
23. Podejmowanie działań dotyczących rozwoju infrastruktury lokalowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
24. Podejmowanie działań w kierunku przekształcenia GOPS w Centrum Usług Społecznych.
25. W roku 2024 GOPS Wielgie swoją pracę będzie ukierunkowywał na pozyskanie środków unijnych z nowej perspektywy konkursowej.

Opracowała:

Edyta Wiśniewska

Kierownik GOPS Wielgie